

priliki brez važnega vzroka ne odslove; v takem slučaju se je že marsikak uradnik ali častnik vdal pijančevanju in zašel med opisane siromake.« Isti avtor pripoveduje o umirovljenem državnem svetniku, ki je poleti in pozimi, napol ali docela razgaljen, pijan ležal v cestnem blatu.

Ko ponehuje alkoholizem, se boljbolj širi čaj. Rusi ga spijó neizmerne množine, ne le pri zajtrku, kosilu in večerji, ampak ob vsakem dnevnem času, kadar se komu zljubi, posebno še, ko pride znanec na obisk. Prva in najvažnejša stvar pri hiši, pa bodi še tako revna, je samovar. Celó služabništvo ima lastnega. Ko sprejemajo novega posla, se najprej natančno dogovoré, koliko čaja in sladkorja bo — poleg plače in proste hrane — dobival na mesec. »V Taškentu so prejemale navadno četrť kilograma čaja in en kilogram sladkorja.« Preprosti ljudje sladkorja ne devljejo v čaj, ampak v usta, da ga ne porabijo preveč.

Razen čaja pijó tudi »kvas«. »Kruhov« kvas je podoben gostemu, rjavemu sadjevcu, je kislast in pogasi žejo. Izdelujejo ga iz črnega kruha in jabolk. Gosposkim ljudem ne ugaja; le-ti naročajo pokalice, ki jih tudi nazivljejo kvas, n. pr. »fruktóvij« iz sadja, »limónnij« iz citron, »ananásnij« iz južnega sadeža.

Med vsemi vrlinami ruskega naroda zavzema najvišje mesto **d o b r o d e l n o s t**. Nikjer ni toliko beračev kot na Ruskem. V Taškentu ne napraviš

sto korakov, že te napadejo siromaki, nadležni domačini ali pa ruski pijančki. Ne samo po cestah, tudi po stanovanjih neprenehoma prosjačijo slepi in kruljavi, ki telesne napake dostikrat hlinijo, potegnejo pa za seboj vse, kar ni pribitega in priklenjenega. V Taškentu je več sirotišč, bolnišnica in prenočišča za reveže. Dobrodelna društva podpirajo skrivne uboge in vdove, siromašne dijake, zlasti še turkestarske visokošolce, ki študirajo na evropskih univerzah.

Večina ruskega prebivalstva v Turkestanu so uradniki in vojaki. Edini civilisti, ki jih morajo upoštevati tudi uniformiranci, so — trgovci, ker gospodujejo nad činovništvom v denarnem oziru. Obrtnikov je malo; izdelujejo predmete, ki se domačini z njimi ne pečajo. Krojači in čevljarji so dosluženi vojaki; mojstri so Židje, pomočniki pa Rusi. Urarji, peki in klobasarji so Nemci iz baltiških pokrajin. Poljski Židje se pečajo tudi z oduštvom; imajo prav ugodno priliko, da izsesavajo lahkomišljene činovnike.

Varnost po ruskem Taškentu ni kaj velika; tatovi, ruski pa domači, so zelo predrzni. Sartom se kraja tem laže posreči, ker dostikrat hodijo bosí, ker so okna prav malo nad cesto, ker ljudje poleti bivajo na vrtu ali pa na dvorišču. Ukradenih stvari ni mogoče dobiti nazaj; tatovi jih dobro skrijejo v starem mestu, posebno še po ženskih stanovanjih, kamor ne sme stopiti nihče, niti stražniki.

Misterij.

Zlate roké — dva plamena
skozi noč do mene bleščé,
v njih žarí tvoje srcé,
žena.

O svetlobe!

Čuj odgovor, ki ga nisem slutil,
ko sem te od daleč v prvem hrepenenju čutil:
drevo spoznanja in drevo življenja
drugo v drugo stika zdaj mogočne veje
in zreli sad izmed zelenih listov
veselo se iz časa v večnost smeje:

Raj.

Joža Lourenčič.